

Erivajadusega lapsed liikumises - toetus ja kaasamisvõimalused

Kaire Bachmann
LIISU suvekool 2025

Erilised tavalised lapsed

- Lapse kasvades uurib ta keha abil nii maailma enda ümber kui ka oma keha võimalusi ja piire selles maailmas.
- Selle protsessi käigus loob laps endale pildi oma kehast ja arendab välja kehataju.
- Lapsed testivad ja arendavad oma keha erinevates kontekstides, sealhulgas kognitiivsel, psüühilisel ja psühhosotsiaalsel tasandil

- (Warren, 2008)

Erilised tavalised lapsed

- Inimajaloo algusest peale on lugematu arv lapsi leidnud imelise viisi areneda abitust imikust iseseisvaks täiskasvanuks.
- Iga isiksuse puhul on see protsess ühtviisi universaalne ja unikaalne.
- Igas lapses on sisemine tung realiseerida oma potentsiaal ja otsida selleks kõige efektiivsemaid ja omasemaid viise.

(Cleary, 2002)

Me kõik kõigume skaaladel

Autismispektrihäire

Aktiivsus ja tähelepanuhäire

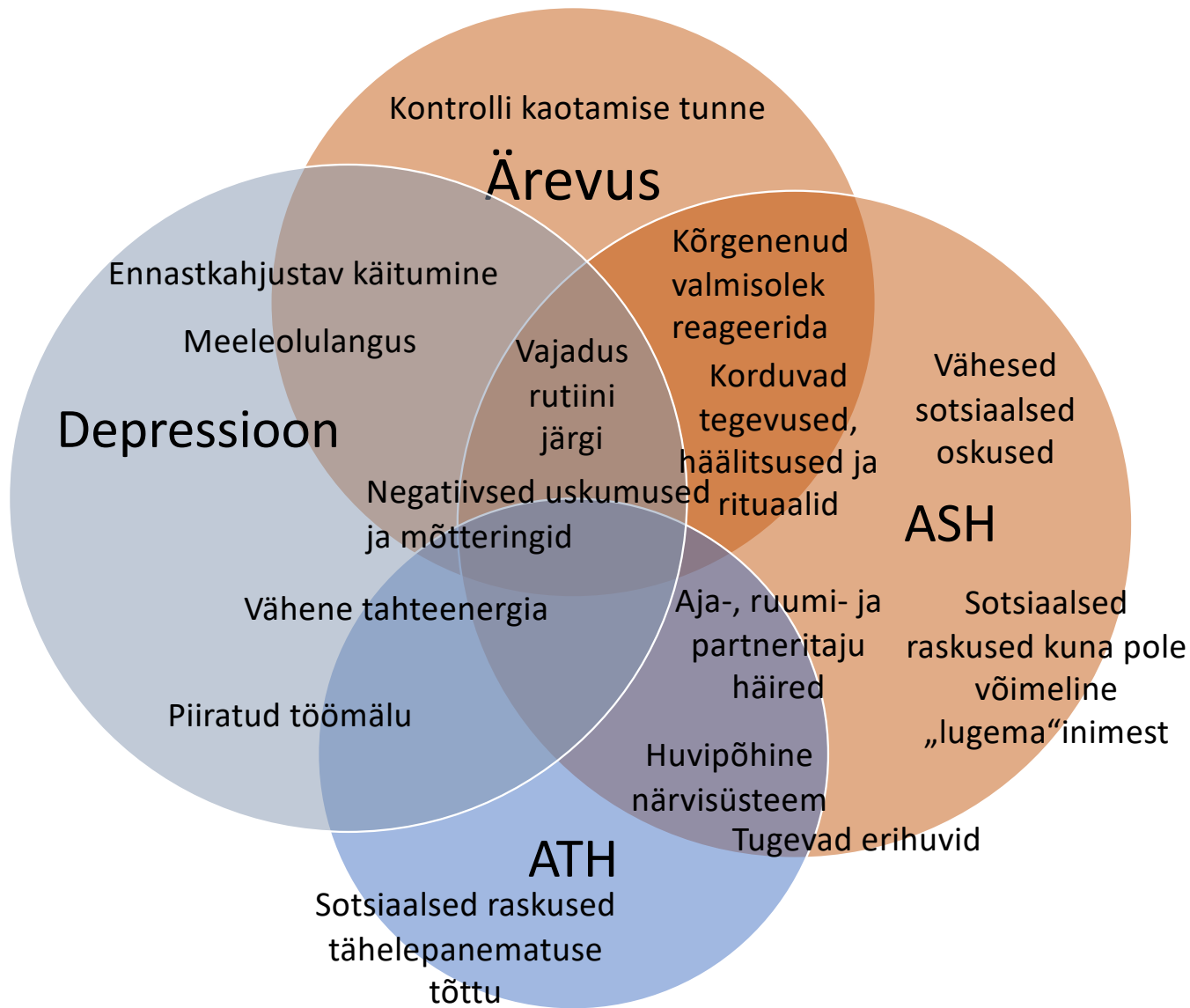

Ärevushäire

Depressioon

- o Protsessimise kiiruse häired
- o Täidesaatvate funktsioonide raskused
- o Emotsioonide regulatsiooni raskused
- o Probleemid sensorikaga
- o Keerukused tähelepanu hoidmisega
- o Impulsi kontrolli raskused
- o Rahutus ja tahtmatud liigutused

Liikumise toetav jõud

- Diagnostiline
- Funktsionaalne
- Rekreatiivne

Liikumise toetav jõud

Diagnostiline tasand

- koordinatsioon, tasakaal, kehataju (sh sensoorika), ruumitaju
- partneritaju, kehaline empaatia, sotsiaalsed oskused
- liikumisrepertuaar, liikumismustrid (sh valikud ja eelistused)

Liikumise toetav jõud

Funktsionaalne tasand

- Koordinatsioon ja tasakaal – kehakeele mõju, eneseregulatsioon
- Keha- ja ruumitaju – baasärevuse vähenemine, eneseregulatsioon
- Kehaline empaatia - sotsiaalsed oskused
- Aju ja närvisüsteemi arengu toetamine - mälu ja tähelepanu.

Liikumise toetav jõud

Rekreatiivne tasand

- Mina-pilt
- Enesehinnang
- Eduelamus
- Motivatsioon
- Loovus
- Arenguülesannete täitmine

Soodne keskkond arenguks ja õppimiseks

- Väliskeskkond- turvaline, toetav, optimaalselt väljakutseid pakkuv, motiveeriv, võimaldav.
- Sisekeskkond –turvaline (minapilt ja enesehinnang ei ole ohus), emotsionaalselt tasakaalukas (ei ole igav ja samas ka mitte liiga stimuleeriv), arenguülesannet toetav, motiveeriv.

Küsimused?